

Re:TV

LATVIJAS REĢIONU TELEVĪZIJA

SIA "VIDZEMES TELEVĪZIJA"

Purva iela 12A, Valmiera, LV-4201, vienotais reģ.Nr.44103061809

Valmierā,
17.04.2015.

NACIONĀLĀ ELEKTRONISKO PLAŠSAZIŅAS LĪDZEKĻU PADOME

Doma laukums 8A, Rīga, LV-1939

Re:TV nosūta sabiedriskā pasūtījuma raidījumu „Latvijas stāsti” izvērtējumu – recenziju par 2015. gada 1. ceturksni, kas pievienojama atskaitei par š.g. marta raidījumiem.

Ar cieņu,

Aiva Logina

Re:TV (Latvijas Reģionu Televīzija)

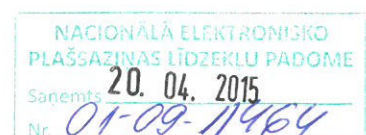
Direktore

T. 64219043, 22833286

www.retv.lv; www.retv.eu

Twitter/ReTV_Televizija

Purva iela 12a, Valmiera, LV 4201

Vērtējums par Re:TV sabiedriskā pasūtījuma raidījumiem „Latvijas stāsti. Iedvesmai!” un “Latvijas stāsti. Personības”

Laika periods: 2015.gada 1.janvāris – 31.marts

Re:TV skatītājiem piedāvā raidījumu ciklus „Latvijas stāsti”, kurā iekļaujas kaleidoskopa tipa raidījums 30 minūšu garumā katras nedēļas piektdienā „Latvijas stāsti. Iedvesmai!” un 30 minūšu gari portretu raidījumi „Latvijas stāsti. Personības”, kas TV ēterā parādās nedēļas nogalēs. Lai izvērtētu raidījumu ciklu satura atbilstību sabiedriskā pasūtījuma pieteikumam, tika atlasīts kopumā 21 raidījums, tai skaitā 15 „personību” raidījumi, - katrā vērtētā perioda mēnesī tika atlasīti pieci raidījumi, kā arī seši „iedvesmas” raidījumi, - attiecīgi pa diviem katrā vērtētā perioda mēnesī.

„Latvijas stāsti. Iedvesmai!” saturs atbilst tam, kas minēts sabiedriskā pasūtījuma pieteikumā. Raidījumos tiek pārstāvēti dažādi Latvijas reģioni, ļoti dažādi ir arī cilvēki, kas kļuvuši par šo stāstu varoņiem. Pārsvārā stāsti ir ar pozitīvu ievirzi, tie kalpo izklaidei un daļa arī informēšanai, tajos nav analītiskas vai pētnieciskās žurnālistikas elementu, jo, kā jau raidījuma idejas autori sabiedriskā pasūtījuma pieteikumā norāda, raidījuma „mērķis nav meklēt problēmas tur, kur to nav”. Stāsti iepazīstina ar cilvēkiem, kas nav slavenības vai plaši pazīstami ārpus sava reģiona vai pilsētas. Piemēram, kādā stāstā ieraugām mazpilsētas kurpnieku, tad žurnālists dodas pie kāda saskanīgi dzīvojoša laulāta pāra gados, satiekas ar grupu cilvēku, kas savam priekam apmeklē zīmēšanas nodarbības utml. Ir arī atsevišķi stāsti, kas orientējas uz kādu noteiktai cilvēku grupai nozīmīgu problēmu, piemēram, rādot, kā jūra skalo stāvkrastu Jūrkalnē, un kā vietējie iedzīvotāji zaudē sev piederošās zemes teritorijas. Temata ziņā lielisks atradums bija sižets par jauniešu iniciatīvu Ogres novadā, kuri sniedz atbalstu un padomu darbam ar modernajām tehnoloģijām vecākās paaudzes cilvēkiem. Šis manā skatījumā ir īsts iedvesmas stāsts, turklāt tas sniedz detalizētu ieskatu arī par to, kā šī iniciatīva tiek īstenota praksē, kādi tehnoloģiju resursi tiek izmantoti, lai saņemtu un apstrādātu palīdzības pieteikumus, kā arī ļautu jauniešiem nokļūt līdz veco ļaužu dzīvesvietām pagastu teritorijās. Šādas informācijas iekļaušana palielina iespēju, ka līdzīgu iniciatīvu var īstenot arī kādā citā Latvijas novadā.

Raidījumos iekļautajiem stāstiem nav cita kopīgā vadmotīva kā vien to pozitīvā ievirze. Un katra sižeta autors to tulkojis pa savam. Savā ziņā, nezinot raidījuma tapšanas aizkulises, šķiet, ka sižetu autori ir atstāti pilnīgi brīvā vaļā katras nedēļas pozitīvā stāsta temata izvēlē. Raidījumu vadītājam Zaigai Tenterei izdodas saistoši un interesanti pieteikt katru atsevišķo stāstu, bet, iespējams, ka skatītāja ieinteresēšanai raidījuma sākumā varētu noderēt nedaudz plašāks visu piecu konkrētajā raidījumā iekļauto sižetu pieteikums. Citādi, manuprāt, ir grūti īstenot to, ko raidījuma ieceres autori sabiedriskā pasūtījuma pieteikumā norādījuši kā „intrigu”, ar kuru noturēt skatītāja uzmanību visa raidījuma garumā.

„Latvijas stāsti. Personības” ir portretu tipa raidījums, un Re:TV pieteikumā definēts, ka stāstu centrā ir „pozitīvi, interesanti, unikāli un radoši cilvēki no visiem Latvijas reģioniem”. Stāstu mērķis ir „atbrīvot skatītāju prātus no ikdienas ziņām un notikumu apskata, sniedzot vērtīgāku skatījumu labākai dzīvei, kas iedvesmotu arī citus Latvijas iedzīvotājus, tādējādi veicinot cieņu pret dažādām kultūras izpausmēm, turklāt tādējādi sekmējot nacionālās pašapziņas attīstīšanu Latvijā”. Raidījumam izvēlēts portretu stāstu formāts, kuram aktivitāti un darbību piešķir reālā vide, kurā darbojas raidījuma varonis/varoņi.

Pirmkārt, raidījumos tiešām izdodas aptvert ļoti daudzveidīgu stāstu varoņu loku. Viņus raksturo interesantas profesijas, aizraušanās, hobiji, sasniegumi kādā noteiktā jomā utml. Ja salīdzina ar 2014.gada sākumu, kad pārsvarā stāsti veidoti par mākslas jomu pārstāvošiem cilvēkiem, kultūras darbiniekiem, tad vērtētajā laika periodā parādās daudz plašāks dažādu profesiju, nodarbošanos klāsts.

Re:TV izstrādātais koncepts paredz, ka „stāsti tiek veidoti kā personības apraksti, kuru galvenais uzdevums parādīt cilvēka raksturu, padarot to pazīstamu un tuvu skatītājiem. Stāstījuma gaitā skatītāji iepazīst cilvēka spēju tik pāri grūtībām, skatījumu uz dzīvi un vērtībām.” Protams, katrs stāsta varonis ir personība, un kādu no viņiem noteikti ir bijis daudz grūtāk „atkost”, pierunāt uz atklātu sarunu, personīgu faktu atklāšanu, tāpēc daļa stāstu balstās uz stāsta varoņa darba vai hobija portretējumu, bet neļauj īpaši daudz uzzināt par cilvēku pašu. Ir arī pretēji piemēri – 10.janvāra stāstā salmu muzeja izveidotāja Kristīne apmēram 10 minūšu garumā iepazīstina ar savu dzīves gājumu. Šajā stāstā tiek vairākkārt pieminēta Ziemassvētku tuvošanās (raidījums pārraidīts 10.janvārī!), kas liek domāt, ka šo stāstu bija plānots rādīt pirms vērtētā laika perioda. Ļoti mulsinošs bija šā gada pirmais stāsts no 3.janvāra, kur tika intervēta Jūrmalas muzeja darbiniece. Līdz pat raidījuma beigām nekļuva skaidrs, vai stāsta varoņi ir slavenie vēsturiskie jūrmalnieki, vai kas cits, jo iepazīstināt ar intervēto personu žurnālists īpaši necentās. Šis stāsts arī ir piemērs tam, ka žurnālists ļoti paļaujas uz intervētā cilvēka spēju runāt, aizpildīt laiku ar nepārtrauktu stāstījumu (raidījuma sākumā septiņu minūšu laikā žurnālists uzdod tikai vienu jautājumu). Tieši žurnālista un intervētās personas dialogā varētu atklāties raidījuma varoņa raksturs, dzīves stāsts, bet žurnālista nekontrolēts „varoņa” monologs tādu iespēju nesniedz. Savā ziņā tas ir signāls, ka daļai raidījuma veidošanā iesaistīto žurnālistu nepieciešams vēl pilnveidot prasmes darboties portreta žanrā, vairāk izmantot sabiedriskā pasūtījuma pieteikumā minētos dramaturģijas elementus skatītāja uzmanības noturēšanai.

Manuprāt, visveiksmīgāk izdevušies ir tie raidījumi, kur stāstu varoņus izdodas „notvert” darbībā, piemēram, lasot pumpurus mežā, gatavojot ēdienu, trenējoties autotrasē utml. Vai arī tie, kur plaši izmantotas fotogrāfijas (stāsts par Vidzemes Augstskolas lektoru un tūrisma gidu Andri Kleperu), vai video ieraksti (stāsts par daiļslidotāju no Daugavpils Denisu Vasiļjevu). Tas ļauj izvairīties no „runājošās

galvas” problēmas, kas 30 minūšu garā raidījumā var kļūt visai apnicīga. Lai gan var notikt arī pretējais, pārāk liela koncentrēšanās uz raidījuma varoņa darbību faktiski ļauj intervētajam cilvēkam „noslēpties” un neko daudz par sevi neatklāt, kā tas noticis 29.marta raidījumā par Ķeguma „zāļu sievu” Solvitu Kūnu.

Manuprāt, būtu nepieciešams pievienot pāris teikumu garas anotācijas par raidījuma saturu un raidījuma „varoni” pie Re:TV kanālā Youtube ievietotajiem failiem, tādā veidā ieinteresējot skatītāju noskatīties kādu raidījumu pēc tā parādīšanās TV ēterā. Ja par tādiem raidījumu viesiem kā Uljana Semojonova, Mudīte Šneidere jautājumi nerodas, tad virkne citu stāstu varoņu varētu nebūt plaši pazīstami ārpus savas dzīves vietas, un šādas anotācijas varētu palīdzēt skatītājam saprast, vai konkrētais raidījums un tā varonis viņu varētu interesēt.

Kopumā „Latvijas stāstu” raidījumu cikli saturiski atbilst sabiedriskā pasūtījuma pieteikumā minētajam. Vērtējumā minētie komentāri uztverami kā priekšlikumi raidījumu satura kvalitātes pilnveidošanai.

Mag.sc.soc. Agnese Karaseva
Vidzemes Augstskolas Komunikācijas un mediju studiju virziena direktore, lektore
Tartu universitātes doktorante

2015.gada 17.aprīlī